

GEMEENTE ZEEVANG

**WMO BELEIDSNOTA
2007-2010**

Inhoud

WMO-beleid in Zeevang

1.1 Kadernota Wmo	2
1.2 Wmo beleidsplan.....	2
1.3 Hoe wil Zeevang het Wmo-beleid vormgeven?.....	3
1.4 Financiën	4
1.5 Personeel	4
1.6 opbouw van de nota.....	5

Voorstellen

2.1 Prestatieveld 1	6
2.2 Prestatieveld 2	9
2.3 Prestatieveld 3	10
2.4 Prestatieveld 4	12
2.5 Prestatieveld 5	14
2.6 Prestatieveld 6	16
2.7 Prestatieveld 7	17
2.8 Prestatieveld 8	17
2.9 Prestatieveld 9	17

WMO-onderwerpen

3.1 De eisen voor het Wmo-beleidsplan	18
3.2 overige Wmo-onderwerpen.....	18

4. Overzicht actiepunten 2008.....	19
------------------------------------	----

1. Wmo-beleid in Zeevang

1.1 Kadernota Wmo

Kaders

Dit Wmo-beleidsplan is niet het eerste document over de Wmo dat de gemeenteraad vaststelt. Met de komst van de Wmo op 1 januari 2007, kreeg de gemeente er een aantal taken bij. De belangrijkste was de verantwoordelijkheid voor Hulp bij het Huishouden (HH). Voor de komst van de Wmo was dit een voorziening die werd verstrekt in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Om er voor te zorgen dat er op de invoeringsdatum regels waren op basis waarvan verstrekkingen plaatsvinden, stelde de gemeenteraad van Zeevang op 14 november 2006 de kadernota Wet maatschappelijke ondersteuning vast. Deze nota stelt de kaders voor de verordening Voorziening maatschappelijke ondersteuning. De raad heeft deze in december vastgesteld.

Randvoorwaarden en ambitieniveau

In de kadernota staan de achtergronden van de Wmo uitgebreid beschreven. Daarnaast zijn voor de gemeente Zeevang, de randvoorwaarden voor de uitvoering van de wet opgenomen:

1. De burger staat centraal en moet weten waarop hij kan rekenen.
2. De toegankelijkheid van de voorzieningen moet goed zijn geregeld.
3. Efficiënte en doelmatige inzet van middelen.
4. Zo min mogelijk bureaucratie.
5. Beperking van de financiële risico's (zie hst 1.4)

Ook het ambitieniveau staat in de kadernota geformuleerd. Met betrekking tot de prestatievelden 1 tot en met 6 moet meer samenhang met andere (reeds) bestaande beleidsterreinen worden bewerkstelligd. Voor de prestatievelden 7 en tot met 9 wordt een laag ambitieniveau gekozen, omdat dit vooral taken zijn die door de centrumgemeente worden uitgevoerd. Over wat de gemeente inhoudelijk met de Wmo wil bereiken, wordt geen uitspraak gedaan. Op basis van de kadernota, gaat deze nota daarop in.

1.2 Wmo-beleidsplan

De wet stelt het Wmo-beleidsplan verplicht

Bij het opstellen van de Wmo heeft de rijksoverheid er bewust voor gekozen om de verantwoordelijkheid voor de uitvoering bij de gemeente te leggen. Op het lokale niveau weet men immers het beste wat er speelt onder de burgers. In de wet is daarom de bepaling opgenomen dat gemeenten één of meer plannen opstellen voor de uitvoering van de Wmo. Deze plannen geven richting aan beslissingen over de maatschappelijke ondersteuning van de gemeenteraad en het college. Omdat de wet op 1 januari 2007 is ingegaan, is dit het jaar waarin iedere gemeente deze nota moet opstellen. In dit Wmo-beleidsplan vindt u de plannen voor de gemeente Zeevang.

Eisen aan het Wmo-beleidsplan

In de wet staan een aantal bepalingen die in ieder geval in de nota moeten worden genoemd:

- De gemeentelijke doelstellingen op de prestatievelden.
- De manier waarop het samenhangende beleid wat betreft maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd. Daarbij moeten ook de acties worden genoemd die in de planperiode worden ondernomen.
- De resultaten die de gemeenten in het plan wil behalen.
- De maatregelen die de raad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning.
- De maatregelen die de raad en het college nemen om keuzevrijheid te bieden aan activiteiten voor degene voor wie onder de prestatievelden 2 (preventie van problemen bij jeugd), 5 (het bevorderen van deelname aan de samenleving en het zelfstandig functioneren van mensen

met een bepaalde beperking of probleem) en 6 (verlenen van voorzieningen voor mensen met een bepaalde beperking of probleem).

- De manier waarop de raad en het college zich hebben vergewist van de behoefte van kleine doelgroepen.

Binnen deze kaders is de gemeente verder vrij om de beleidsnota vorm te geven. In de wet is wel de bepaling opgenomen dat de gemeente over het ontwerp advies vraagt. Dit moet gebeuren aan de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van vragers van maatschappelijke ondersteuning. In de wet staan geen voorschriften over de vorm waarin dit gebeurt.

Verantwoording afleggen aan de burger

Het doel van de beleidsnota is niet alleen om richting te geven aan het college en raad. Nog belangrijker is dat daarmee aan de burger kan worden duidelijk gemaakt, waar de gemeente bij het Wmobeleid naar streeft. Het Wmo-beleidsplan is dus hét instrument voor de horizontale verantwoording.

1.3 Hoe wil Zeevang het Wmo-beleid vormgeven?

Ambitie

De ambitie van de gemeente Zeevang voor de Wmo is de volgende:

Zeevang grijpt de Wmo als kans om samen met haar burgers voorzieningen beter bereikbaar, kwalitatief beter en efficiënter te maken. Dit gebeurt door verbanden te leggen tussen de prestatievelden en de activiteiten daarbinnen. Daarbij moet lokaal maatwerk worden geboden.

Concreet wil de gemeente daarom het volgende bereiken:

- De kwaliteit en samenhang van maatschappelijke ondersteuning en voorzieningen verbeteren.
- Komen tot een efficiëntere toegang tot ondersteuning en voorzieningen.
- Burgers, patiënten en cliënten moeten optimaal betrokken zijn bij het Wmo-beleid.

Goede basis, uitdagingen voor de toekomst

Met de komst van de Wmo wordt niet voor het eerst beleid gemaakt voor participatie en maatschappelijke ondersteuning. Sterker nog: de welzijnswet gaf de gemeente hier al verantwoordelijkheid voor. Wat Zeevang betreft is er reeds een goede basis van activiteiten die participatie mogelijk maken. Ook heeft Zeevang een sterk verenigingsleven en zijn veel vrijwilligers actief. Dat is iets waar Zeevang trots op kan zijn! Maar dat betekent niet dat er in Zeevang niets hoeft te gebeuren. Er zijn mensen die ondersteuning nodig hebben, maar die niet worden bereikt. Daarnaast zal de behoefte aan ondersteuning toenemen vanwege de vergrijzing en omdat mensen met een beperking langer thuis blijven wonen. Er zijn dus genoeg uitdagingen.

Vergrijzing

Voor de toekomst wordt verwacht dat het aantal ouderen in Zeevang sterk toeneemt. Dat betekent dat er meer inwoners komen die zorg nodig hebben. Omdat de verwachting is dat deze langer zelfstandig wonen, met andere woorden, op een steeds later moment in een instelling worden opgenomen, betekent dit ook dat er meer zorg aan huis wordt geleverd. Om duidelijk te krijgen in welke mate de zorgvraag toeneemt en wat die vraag dan is, is een voortdurende monitoring van behoefteontwikkeling en uitgaven noodzakelijk..

Lokaal maatwerk

In de Wmo staat de vraag van de burger centraal. Als een burger een probleem heeft met het zelfstandig wonen, wordt één samenhangend antwoord verwacht om dit aan te pakken: maatwerk. Dat betekent dat het aanbod zich om die vraag moet organiseren. Niet denken in onderdeeljes, maar in een gecombineerd aanbod. Dat betekent ook dat er meer samenhang moet komen tussen individuele verstrekkingen en collectieve voorzieningen. Het aanbod moet vraaggericht en maatwerk zijn. Dat kan het beste op lokaal niveau worden georganiseerd.

Belangrijke rol voor het middenveld

Een belangrijke vraag bij de vormgeving van het Wmo-beleid is waar de verantwoordelijkheid van de burger ophoudt en die van de overheid begint. Daarbij gaat het niet alleen om de relatie tussen de overheid en de burger, maar ook om de relatie tussen overheid en het maatschappelijke middenveld.

Een overheid kan namelijk actief met deze partners naar concrete oplossingen voor problemen zoeken. Maar een overheid kan zich ook richten op de effecten en het maatschappelijk middenveld stimuleren om een bijdrage te leveren aan de sociale samenhang. De gemeente Zeevang heeft een stevig maatschappelijk middenveld door de vele verenigingen en vrijwilligers. Zij spelen daarom een belangrijke rol bij de vormgeving van cruciale onderdelen van het Wmo-beleid.

Compensatiebeginsel

In de Wmo is het compensatiebeginsel opgenomen. Dit beginsel verplicht de gemeente om mensen met beperkingen te compenseren. De gemeente bepaalt – binnen de wettelijke kaders- de manier waarop dit gebeurt. Dat betekent dat met de klant wordt gekeken wat de beperking is en op welke manieren die kan worden gecompenseerd. Als eerste wordt gekeken of er ondersteuning mogelijk is in de eigen omgeving. Daarna wordt gekeken welke voorzieningen er mogelijk zijn. Dat kunnen algemene en individuele voorzieningen zijn. Het is daarbij niet vanzelfsprekend dat dit direct een individuele voorziening is! In de kadernota is daarom voor Zeevang bepaald dat er pas voor een individuele voorziening wordt gekozen als er geen collectieve voorzieningen aanwezig zijn.

1.4 Financiën

1.4 a Wmo-budgetten

De financiën voor het Wmo-beleid in dit beleidsplan worden gevonden binnen het totale Wmo - uitgavenbudget dat in de begroting jaarlijks wordt vastgesteld door de Raad. De uitvoering van de actiepunten uit deze nota zal binnen dit financiële kader gerealiseerd moeten worden. Voor tijdelijke projecten wordt een beroep gedaan op externe financieringsbronnen. In het kort gaat het om de volgende acties:

- Ontwikkeling wijksteunpunt
- Ontwikkeling dorpservicepunt
- Ontwikkeling lokaal aanbod mantelzorgondersteuning

Deze worden verderop in het beleidsplan toegelicht.

1.4 b Substitutie binnen het budget

Binnen het totale budget Wmo is er substitutie mogelijk..Dit kan onder andere bereikt worden door van (dure) individuele verstrekkingen naar (relatief goedkopere) collectieve voorzieningen over te gaan. Op die manier kunnen meer mensen gebruik maken van eenzelfde aanbod tegen gelijke kosten.

1.4.c Bestemmingsreserve Wmo

In het kader van de Wmo is een bestemmingsreserve gevormd (ook middelen van voorheen WVG). Deze bestemmingsreserve gaat als een egalisatie dienen in verband met door de raad beschikbaar gestelde middelen voor de Wmo. Indien in enig begrotingsjaar er minder wordt uitgegeven dan begroot dan wordt dit bedrag gestort in de bestemmingsreserve Wmo. Bij overschrijding van de door de raad vastgestelde Wmo-budgetten in een begrotingsjaar zal de bestemmingsreserve Wmo ter dekking dienen. Het bedrag in de bestemmingsreserve zal worden gemaximaliseerd. Hiertoe zal een voorstel aan de raad worden voorgelegd in februari 2008 met de behandeling van de nota voorzieningen en reserves.

Als beginsel wordt de Wmo binnen de jaarlijks beschikbaar gestelde middelen uitgevoerd. Om de financiële risico's te beperken wordt in deze nota ook een efficiënte en doelmatig inzet van middelen als ambitieniveau opgenomen. Er zitten echter zgn. open-einde regelingen in. De WMO is sinds 1 januari 2007 in werking getreden. Hoewel wij natuurlijk beschikken over ervaringscijfers vanuit de AWBZ, hebben gemeenten nog onvoldoende ervaring opgedaan om conclusies voor meerdere jaren te kunnen trekken. Een gedegen monitoring van de inkomsten en uitgaven om ervaring op te doen is dan ook van essentieel belang om de relatie van de beleidskeuzes en het (meerjarig) kostenniveau beter in beeld te kunnen brengen. Hiermee kan het college en raad beter sturen en loopt ze niet tegen grote, niet te verklaren en niet bij te sturen tekorten aan.

1.5 Personeel

In deze nota worden diverse acties benoemd die wij willen gaan uitvoeren. Het spreekt voor zich dat daar capaciteit en formatie uren voor nodig zijn.

In de begroting zijn hiervoor reeds 1650 uren op jaarbasis opgenomen. Dit zijn de uren voor uitvoering WMO en de verdere uitwerking van het voorgenomen beleid in deze nota.

1.6 Opbouw van de nota

Beschrijving per prestatieveld

Dit beleidsplan beschrijft op welke manier de gemeente Zeevang haar ambitie wil verwezenlijken. In deze nota leest u per prestatieveld wat de gemeente doet in het kader van de Wmo. De opbouw is als volgt:

- prestatieveld
- doelgroep
- kadernota: hier wordt beschreven wat er in de kadernota over het prestatieveld staat
- Wat doet de gemeente al?
- knelpunten
- acties

Voor sommige acties zijn dus incidentele middelen beschikbaar of wordt nog subsidie aangevraagd. Waar dat het geval is, staat dit aangegeven. Voor de financiering van de structurele activiteiten verwijzen wij naar de begroting en het daarbij behorende welzijnsjaarprogramma.

Overige onderwerpen & actielijst

Na de uitwerking van de prestatievelden volgt een beschrijving van onderwerpen die voor de Wmo van belang zijn.

Tenslotte volgt in hoofdstuk 4 een overzicht van de acties, die in 2008 zullen worden uitgevoerd . Een jaarlijks actieplan Wmo zal vanaf 2009 het huidige welzijnsjaarprogramma gaan vervangen.

2. Voorstellen

2.1 Prestatieveld 1

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Doelgroep

Alle inwoners van Zeevang.

Kadernota

In de kadernota Wmo heeft de gemeenteraad vastgesteld om op dit prestatieveld meer te gaan doen. Daarbij wordt gedacht aan het subsidiëren van dorpsraden. Omdat er van het Rijk geen extra middelen beschikbaar komen voor dit prestatieveld, wordt aangekondigd dat subsidie wordt aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Dit gebeurt in het kader van het project Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ).

Wat doet de gemeente al?

In de Wmo staat de vraag van de burger centraal. De ondersteuning moet daar omheen worden georganiseerd. De plekken waar de vraag van de burger het beste duidelijk worden, zijn dorpen of wijken. In Zeevang zijn of worden dorpsraden opgericht. Het doel is het versterken van het maatschappelijk middenveld in de dorpen om daarmee een bijdrage te leveren aan de vitalisering en de leefbaarheid in de kernen. Dorpsraden zijn als het ware de ogen en oren van de gemeenschap. Zij staan dicht bij de dorpingen en vormen een brug naar het bestuur. Drie dorpen in Zeevang hebben een dorpsraad. Voor Oosthuizen moet nog een passende vormgeving worden gevonden. Om samenhang en leefbaarheid te bevorderen, ondersteunt de gemeente verder verschillende activiteiten van (buurt/sport) verenigingen en ouderenorganisaties. Door de inzet van de dorpsraden en het stelsel van activiteiten, heeft de gemeente een goede structuur om prestatieveld 1 vorm te geven.

Wat zijn de knelpunten?

a. Dorpsraden

Het uitgangspunt van de Wmo bij prestatieveld 1 is dat oplossingen voor maatschappelijke problemen meer in eigen sociale kring worden opgepakt. Het maatschappelijk middenveld speelt daarbij een belangrijke rol. Zij kunnen groepen individuen ondersteunen om eerst zelf naar een oplossing voor een probleem te zoeken, voordat er een beroep wordt gedaan op de overheid. Voor Zeevang betekent dit dat de rol van de dorpsraden verder kan worden versterkt. Zij moeten zich meer kunnen richten op het ondersteunen van groepen bewoners om kansen en problemen zelf aan te pakken. Dat betekent dat zij in de toekomst meer verantwoordelijk zullen kunnen dragen voor de leefbaarheid in de dorpen. Sinds 2007 is er structurele financiering voor de dorpsraden.

Doelstelling

In 2009 is een vorm van samenwerking gerealiseerd met de dorpsraden, waarbij de dorpsraden bovengenoemde rol kunnen vervullen.

Acties

	resultaat	Financiële consequenties	Stand van zaken
2008	Elke dorpsraad in Zeevang heeft het convenant ondertekend	10.000 euro in begroting meegenomen	Nog niet elk dorp heeft een dorpraad
Discussie in januari 2008 starten	De rol en de verantwoordelijkheden van de dorpraad zijn vastgesteld en besloten. Onderwerp van gesprek is oa. de functie van een mogelijk dorpswelzijnsplan	n.t.b. dorpswelzijnsplan kan een beroep gedaan worden op de educatieve middelen van de ROC	Instrumenten Dorpswelzijnsplan
2009	De dorpswelzijnsplannen leveren vanaf 2009 input aan het welzijnsjaarplan van Zeevang voor de verdeling van subsidies die betrekking hebben op welzijn		

b. Aanbod van diensten en activiteiten

Een belangrijk doel van de Wmo is om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Zo blijven zij een rol vervullen in wijk of dorp. Om zelfstandig wonen mogelijk te maken moet er een samenhangend aanbod zijn van servicediensten en activiteiten op de terreinen wonen, zorg en welzijn. De situatie in Zeevang is nu zo dat er in de dorpskernen weinig voorzieningen meer zijn en steeds meer servicediensten verdwijnen. Dit levert problemen op voor bewoners die zelfstandig willen blijven wonen, ook al hebben ze beperkingen. Dit probleem kan worden aangepakt door het inrichten van een steunpunt en servicepunten waar verschillende functies zijn ondergebracht. Omdat bewoners (weer) van servicediensten en voorzieningen in de kernen gebruik kunnen maken, komt dit de leefbaarheid ten goede.

Doelstelling

Eén wijksteunpunt in Oosthuizen en dorpservicepunten in Warder en Beets

Actie

2008

Voor de ontwikkeling van wijksteunpunt Seevanck in Oosthuizen is in 2007 een projectleider aangesteld in het kader van het provinciale WWZproject 'de verbinding'. Deze is met een haalbaarheidsonderzoek gestart met de bedoeling om een breed wijksteunpunt voor ouderen en bewoners met een beperking op te zetten. In dit traject wordt nauw samengewerkt met de Zorgcirkel en de Wooncompagnie. Dit steunpunt kan onder meer de volgende functies gaan bieden:

- ontmoetingsmogelijkheid
- maaltijdservice
- schakelpunt voor service en diensten
- frontoffice van Wmo-loket

Bij prestatieveld 3 wordt dieper ingegaan op het Wmo-loket. Voor het haalbaarheidsonderzoek geeft de provincie Noord-Holland subsidie. Het betreft hier een onderzoek of de provincie bereid is maximaal 50% van de verbouwingkosten voor haar rekening te nemen. Uit het onderzoek moet ook naar voren komen hoe het steunpunt in de toekomst wordt gefinancierd binnen de beschikbare financiële kaders. Hieruit volgt dan een voorstel voor de raad.

Het Dorpsservicepunt in Warder gaat uit van versterking van het bestaande dorps huis met commerciële en met zorg- en welzijnsdiensten. Te denken valt aan diensten in de (para)medische sfeer, bibliotheek, postkantoor/pinautomat, VVV-informatie, een winkeltje, enz. Dorpsservicepunten moeten een oplossing bieden voor kernen die te klein zijn om deze diensten afzonderlijk aan te bieden.

Financiële consequenties:

Voor dit haalbaarheidsonderzoek is subsidie van de provincie Noord-Holland mogelijk evenals voor de vervolgstappen. De resultaten van dit onderzoek laten zien aan welke diensten en producten behoefte is en of deze diensten exploitabel zijn. Afhankelijk van de uitkomsten uit dit onderzoek wordt duidelijk of er financiële middelen door de gemeente beschikbaar gesteld dienen te worden in de realisatiefase. Uitgangspunt van de gemeente is tot nog toe, dat dit budgetneutraal dient te geschieden. Het Dorpsservicepunt in Beets kan ontwikkeld worden op dezelfde wijze als Warder in samenhang met de project vitalisering dorpskern Beets (in het kader van de uitwerking van de strategische visie).

c. Knelpunten volgens de doelgroep

Op 2 juli 2007 vond een bijeenkomst over de Wmo plaats waar vertegenwoordigers van de doelgroep knelpunten en oplossingen konden aangeven. Voor prestatieveld 1 zijn de volgende knelpunten genoemd:

- Verkeersveiligheid
- Eenzaamheid
- Normen & waarden
- Integratie van nieuwe bewoners

Actie

2008

Op de bijeenkomst zijn verschillende oplossingen voor deze knelpunten aangeleverd. Het is belangrijk dat de bewoners van Zeevang bedenken wat zij zelf aan deze problemen kunnen doen. Aan de dorpsraden wordt gevraagd om in hun wijkactiviteitenplan aan te geven of en hoe zij hier mee aan de gang gaan. Dorpsraden hebben middels hun structurele budget de mogelijkheid om (gezamenlijk) advies en ondersteuning in te winnen om hun nieuwe rol en de daarbij behorende werkzaamheden goed in te richten..

Financiële consequenties:

Dit wordt mee genomen in de acties dorpsraden.

2.2 Prestatieveld 2

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Doelgroep

Kinderen, jongeren en hun ouders en/of opvoeders

Kadernota

In de kadernota wordt dit prestatieveld niet inhoudelijk behandeld. Over de financiën wordt in de kadernota wel gezegd dat het huidige uitgavenniveau gehandhaafd blijft. Dit prestatieveld wordt herijkt door de bestaande middelen jeugdgezondheidszorg effectiever in te zetten. Hierbij wordt gedacht aan het maatwerkdeel binnen de geldstroom die gemeenten voor jeugdgezondheidszorg ontvangen.

Wat doet de gemeente al?

De gemeente financiert verschillende activiteiten op dit terrein.

Knelpunt

Nota Jeugdbeleid

Het jeugdbeleid is een onderwerp dat kaderstelling nodig heeft. Daarom wil de gemeente Zeevang haar beleid voor de jeugd en opvoeders opnieuw formuleren.

Actie

Er verschijnt begin 2008 een brede nota Jeugdbeleid. Met betrekking tot dit prestatieveld worden daarin in ieder geval de zorgondersteuningstaken opgenomen. Hievoor zijn vijf preventieve functies benoemd. Dit zijn:

- geven van informatie
- signalering
- toegang tot (gemeentelijk hulpaanbod), beoordelen, toeleiding;
- pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening)
- coördinatie van zorg op lokaal niveau (gezinscoaching)

Het streven hierbij is om een aantal functies uit de regionaal op te zetten Ouder en Kindcentra (OKC's), een lokale invulling te geven. Dit betekent een aanvulling op het aanbod van het consultatiebureau in Zeevang. Maar de gemeente wil zich niet alleen richten op deze zorg en opvoedingsondersteuning. De nota jeugdbeleid zal daarom breder van opzet zijn en zich richten op de volgende onderwerpen:

- educatie en onderwijs
- spelen en verkennen (spel, vrije tijd, sport en cultuur)
- kinderopvang
- gezondheidszorg
- opvoedingsondersteuning
- hulpverlening en bescherming
- veiligheid
- arbeidstoeleiding

2.3 Prestatieveld 3

Het geven van informatie en advies en cliëntondersteuning

Doelgroep

Burgers in Zeevang met vragen op terrein van zelfstandig wonen

Kadernota

In de kadernota Wmo staat dat de gemeente Zeevang kiest voor een loket met een informatie- en adviesfunctie op één plaats. Op deze manier verloopt de dienstverlening voor de burger zo klantvriendelijk mogelijk. In de nota staat verder dat de gemeente hierover met het onafhankelijke indicatieorgaan goede afspraken maakt. Het hanteren van eenzelfde digitaal bestand en de beschikbaarheid hiervan in het lokale loket zal hiervan een essentieel onderdeel zijn. De keuze voor een loket met een informatie- en adviesfunctie is van toepassing op alle prestatievelden.

Verder neemt de kadernota als uitgangspunt voor de indicatie, dat die door een onafhankelijk indicatieorgaan wordt opgesteld. Daarbij is het handig dat één organisatie de integrale hulpbehoefte overziet en er een integrale afweging plaatsvindt met AWBZ-indicaties.

Wat doet de gemeente al?

Op basis van eerdere besluitvorming wordt de Wmo zelfstandig uitgevoerd door Zeevang. Dit betekent dat er een eigen loket is ingericht in plaats van een gezamenlijk loket met de gemeenten Beemster, Graft-De Rijp en Schermer. Bij het Wmo-loket is in 2007 een start gemaakt met de zorgmakelaar. Deze wordt ook wel Omkijker genoemd. De Omkijker zorgt ervoor dat burgers adequate ondersteuning krijgen als zij aanspraak (willen) maken op een Wmo-voorziening. Deze zorgmakelaar begeleidt de burger, en is gedurende de aanvraag en tijdens het gebruik van de toegewezen voorziening, de aangewezen persoon om vragen van de burger te beantwoorden.

De aanvraag wordt behandeld door het Centrum Indicatiestelling (CIZ) in Purmerend. De functie Omkijker (cliëntondersteuner) is bij wijze van experiment gecombineerd met de functie van Wmo-loketmedewerker. De Omkijker wordt gefinancierd uit projectgelden van het Ministerie van VWS. Deze subsidie houdt in 2008 op. Voor de rest van het jaar zijn tijdelijke middelen voor deze functie in de begroting opgenomen. Tenslotte subsidieert de gemeente de Zorgwijzer Zaanstreek Waterland. Op deze website moet een overzicht van de zorg- en welzijnsdiensten in de regio komen te staan die is gekoppeld aan landelijke informatie.

Knelpunt

a. Sociale kaart

De sociale kaart die door de Wmo-loketmedewerker wordt gebruikt is voor verbetering vatbaar. De informatie is niet volledig en niet up to date. Daarnaast ontbreekt de mogelijkheid voor burgers om zelf een goede sociale kaart via internet te kunnen raadplegen.

Doelstelling

Het verkrijgen van een digitale sociale kaart.

Actie

2008

Er wordt in regionaal verband een digitale sociale kaart ontwikkeld. Deze dient als hulpmiddel voor de loketmedewerkers en voor de burgers die zelf op internet hun informatie zoeken. In ieder geval zal de aansluiting op landelijke en regionale ontwikkelingen verbeteren. Op de site van de gemeente Zeevang komt een link naar digitale sociale kaart Zeevang.

Financiële consequentie:

2500 euro kan gefinancierd worden uit WMO onvoorzien incidenteel

b. Wmo-loket

De combinatie Omkijker-Wmo-loketmedewerker is in de praktijk kwetsbaar gebleken. Enerzijds is de administratieve organisatie van de Wmo nog niet optimaal en anderzijds is de Omkijkersfunctie nog onderontwikkeld gebleven. Daarnaast is er geen steunpunt aanwezig waar organisaties in samenhang antwoord geven op de brede vraag van een burger.

Doelstelling

Verbreding en verdieping van het Wmo loket in Zeevang

Actie

2008

Het functioneren van de zorgmakelaar (Omkijker) wordt in 2008 geëvalueerd door het Ministerie van VWS. Daarbij wordt gekeken welke rol deze in de toekomst kan vervullen bij de invulling van de functie cliëntenondersteuning. De bedoeling is om het toegangslotet (frontoffice) voor de Wmo in Zeevang te verbreden (méér dan alleen geïndiceerde Wmovoorzieningen) en te verdiepen (info en advies, maar ook bemiddeling en ondersteuning bij het verkrijgen van oplossingen). Dit betekent dat er een samenwerking met andere partners (MEE, SMD en Aangenaam/Wonen Plus) moet worden aangegaan om dit te realiseren. Dit alles wordt meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek naar het steunpunt Seevanck. Uiteindelijk moet dit leiden tot een convenant tussen de verschillende partners in het steunpunt Wmo. Hierin staan de afspraken over hun inzet in deze frontoffice en de afstemming met het gemeentelijk Wmo-loket, waarin de formele afhandeling van geïndiceerde Wmovoorzieningen is verankerd.

Daarbij is het de bedoeling dat er voor de burger één telefoonnummer komt met daarachter een samenwerkingsverband van deskundigen.

2009

Wijksteunpunt is in bedrijf

c. Indicatie

De indicatie gebeurt nu door het CIZ in Purmerend. De gemeente heeft weinig zicht op de kwaliteit van de behandeling (wachtlijden, bejegening, afstemming met AWBZ, e.d.) en geen zicht op de inzet van middelen. De vraag is of de uitgangspunten waar in de kadernota voor is gekozen, ook echt worden gerealiseerd. Daar komt bij dat er Wmo-aanvragen zijn die eenvoudig kunnen worden afgehandeld met behulp van een beslisboom. Dat betekent dat er genoeg kansen zijn om de indicatie efficiënter af te handelen als de gemeente een aantal taken terugneemt van het CIZ.

Doelstelling

50 % van de indicaties voor Hulp bij het Huishouden in eigen beheer uitvoeren.

Actie

2008

Het indicatieproces wordt vereenvoudigd en bekort door gebruik van beslisboom per 1 januari 2008.

Financiële consequenties:

Voor zover bekend 25.000 euro. Dit kan gefinancierd worden uit WMO begroting 2008 e.v. in het kader van nieuw beleid.

Subsidies worden budgetneutraal aangewend. Er vinden verschuivingen plaats binnen de subsidietoekenningen.

2.4 Prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Doelgroep

(Potentiële) vrijwilligers en mantelzorgers in Zeevang

Kadernota

Wat dit prestatieveld inhoudt, staat beschreven in de kadernota. Verder staat daar dat de mantelzorgondersteuning tot 2008 gehandhaafd blijft bij Eveen. De subsidieverstrekking gebeurt onder regie van de gemeente Purmerend. Na 2007 moeten er randvoorwaarden worden beschreven waardoor de gemeente in staat is om de regierol goed uit te voeren. Over het vrijwilligerswerk staat als uitgangspunt dat het huidige beleid wordt gehandhaafd. Waar nodig wordt dit afgestemd op de Wmo.

Wat doet de gemeente al?

Onder regie van de gemeente Purmerend, geeft de gemeente Zeevang dus subsidie voor mantelzorgondersteuning. Door de komst van de Wmo op 1 januari 2007, is deze taak er bij gekomen. Daarnaast heeft Zeevang altijd al het vrijwilligerswerk ondersteund. Zo zijn bij activiteiten SBS 55+ en Aangenaam/Wonen Plus veel vrijwilligers actief. Deze activiteiten worden structureel gesubsidieerd.

Knelpunt

a. lokaal aanbod mantelzorgondersteuning en ondersteuning bij vrijwilligerswerk

Het beleid in de Wmo is er op gericht dat de mensen eerst oplossingen in hun eigen sociale netwerk moeten zoeken. Dat is voor dat netwerk niet altijd even makkelijk. Dat kan een praktisch punt zijn als het regelen van zorgverlof, maar ook de psychische belasting bij het zorgen voor iemand anders naast de verantwoordelijkheid voor werk en thuis. Het is onbekend wat het aanbod van Eveen is voor de lokale vraag in Zeevang.

Doelstelling

Lokaal aanbod op mantelzorgondersteuning

Acties

2008

Bij de provincie wordt door gemeente Zeevang subsidie aangevraagd voor de ontwikkeling van lokaal maatwerk. Daarin kunnen de punten worden opgenomen die door de doelgroep zijn genoemd:

- Preventief huisbezoek van 75+ benutten om de mantelzorgers en hun problemen te inventariseren.
- Een structuur ontwikkelen waarbij er afstemming plaatsvindt tussen de vrijwilligers van Aangenaam/Wonen+, Kerken, Zonnebloem die momenteel allemaal huisbezoeken bij ouderen afleggen.

In regionaal verband wordt een nota Mantelzorgondersteuning geschreven. Deze kan als input dienen voor de ontwikkeling van het lokale aanbod. In deze nota wordt bekeken of de bovenlokale voorziening de lokale vraag goed afdekt.

2009

Bij de activiteiten in het steunpunt Seevanck hoort een aanbod voor ondersteuning mantelzorg. Bij Seevanck komt ook een dagverzorging voor licht dementerende ouderen. De partners kunnen dan bijvoorbeeld deelnemen aan een cursus of gespreksgroep of eens even een boodschap doen. Van de participanten in het Steunpunt zal een concreet aanbod worden verwacht.

b. Ontbreken lokaal aanbod ondersteuning bij vrijwilligerswerk

In de toekomst zijn meer vrijwilligers nodig, omdat mensen meer de oplossing in hun eigen omgeving moeten zoeken. Door de toenemende vergrijzing zullen er bijvoorbeeld vrijwilligers nodig zijn om mantelzorgers te ontlasten. Maar de vergrijzing biedt ook een groter potentieel aan vrijwilligers! Er moet worden bekeken hoe het huidige en toekomstige potentieel optimaal kan worden benut. Stelselmatige ondersteuning en facilitering bij het vrijwilligerswerk helpt in ieder geval om dit werk aantrekkelijk te houden. In Zeevang is daar nog geen beleid op ontwikkeld.

Doelstelling

Lokaal maatwerkgericht cursusaanbod voor vrijwilligers en het ontwikkelen van vrijwilligersbeleid

Actie

2008

Met het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Waterland (ISW) en ROC concrete afspraken maken over een lokaal maatwerkgericht cursusaanbod voor vrijwilligers in Zeevang. Financiële middelen zijn daarvoor beschikbaar en worden in ISW verband besteed.

Voor invulling in de lokale situatie zal mogelijk meer geld beschikbaar dienen te komen. Hiervoor wordt subsidie aangevraagd bij de provincie.

2009

Opstellen van een nota Vrijwilligersbeleid.

Er is nog niets bekend over de financiële gevolgen.

2.5 Prestatieveld 5

Het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem

Doelgroep

- burgers met een beperking of een psychisch/psychosociaal probleem
- ouderen

Kadernota

In de kadernota wordt hier niets over gezegd.

Wat doet de gemeente al?

De gemeente subsidieert een aanbod voor ouderen zoals Stichting Belangen Senioren Zeevang 55+ (SBS 55+) en Aangenaam/Wonen Plus. Voor SBS 55+ gaat het om de maaltijdvoorziening, personenalarmering, luisterlezen en een computercursus. In het kader van het project Aangenaam wordt het woon-, zorg- en welzijnsaanbod gecoördineerd. Voor mensen met een psychosociaal probleem is er een aanbod van de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening (SMD). Van belang bij dit prestatieveld is de relatie met de andere prestatievelden en dan vooral prestatieveld 6. Zoals bij de toelichting over het compensatiebeginsel is gezegd, wordt met een hulpvrager bekeken welke voorzieningen er mogelijk zijn. Als eerste zijn dat voorzieningen waar elke burger van Zeevang gebruik van kan maken. Daarna wordt gekeken naar meer op een doelgroep gerichte activiteiten, zoals die uit dit prestatieveld. Zoals in de kadernota al is vastgesteld, wordt er pas voor een individuele voorziening gekozen als er geen collectieve voorzieningen aanwezig zijn.

Knelpunt

A. Sociaal vervoer

Bewoners met beperkingen kunnen gebruik maken van veel vormen van vervoer: openbaar vervoer, buurtbus, het voormalige Wvg-vervoer, e.d. Voor een gemeente als Zeevang, met veel kernen en relatief grote afstanden, zijn deze voorzieningen van groot belang. Het probleem is dat de vervoersystemen niet op elkaar zijn afgestemd. Daarnaast zijn er veel klachten over te laat komen e.d. Dat betekent dat bewoners nog steeds belemmeringen tegenkomen als het gaat om deelname aan het maatschappelijk verkeer. Er is dus behoefte aan een dekkend sociaal vervoerssysteem.

Doelstelling

Optimaliseren van de kwaliteit van het sociaal vervoer

Actie

2008

Vrijwilligers aantrekken om een flexibeler aanbod te realiseren ten behoeve van groepsvervoer naar activiteiten in samenwerking met de bestaande vrijwilligersorganisaties en medewerkers van Zorgcirkel en wonen+

Een nieuwe aanbesteding moet leiden tot verbetering in kwaliteit en kwantiteit van het Wvgvervoer middels een bonus-malusregeling.

Dit kan financiële consequenties hebben binnen de WMO begroting.

b. Vervoersindicatie

Volgens de verordening kunnen alleen bewoners met een permanente beperking in aanmerking komen voor een vervoersindicatie. Nu kan het bijvoorbeeld zijn dat iemand met een versleten heup wel van dit vervoer systeem gebruik wil maken, maar er niet voor in aanmerking komt omdat deze binnen redelijk afzienbare tijd wordt vervangen. Dit kan in strijd zijn met het compensatiebeginsel, omdat de beperking op deze manier niet wordt gecompenseerd. Zo kunnen er ook andere regels in de verordening staan die in strijd zijn met het compensatiebeginsel.

Actie

2008

De huidige verordening maatschappelijke ondersteuning Zeevang 2007 kritisch evalueren en een voorstel tot aanpassing opstellen, opdat strijdigheden met het compensatiebeginsel worden voorkomen. Tevens onderzoeken of versoepeling van de vervoersindicatie voor hoogbejaarden kan bijdragen aan de vermindering van de bureaucratie zonder al te grote meerkosten in het gebruik..

Financiële consequenties:

Voor de begroting 2009 e.v. kan dit financiële consequenties hebben.

2.6 Prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer

Doelgroep

Burgers met een beperking of een psychisch/psychosociaal probleem

Kadernota

In de Kadernota is er voor gekozen om voor individuele voorzieningen te kiezen, als er geen collectieve voorzieningen aanwezig zijn. Verder is er besloten om de inkoop van Hulp bij het Huishouden in gezamenlijke Europese aanbesteding te doen met de andere gemeenten in de regio Zaanstreek/Waterland.

Wat doet de gemeente al?

Samen met de andere gemeenten in de regio Zaanstreek/Waterland, heeft Zeevang contracten afgesloten met zorgaanbieders. Deze contracten lopen tot 1 januari 2009. Klanten zijn kennelijk tevreden, want er worden geen klachten gemeld.

Knelpunt

De voorzieningen die voor dit prestatieveld worden ingezet, zijn bij uitstek individuele voorzieningen. Samenhang met de collectieve voorzieningen en servicediensten ontbreekt. Juist die samenhang is voor de Wmo van belang, omdat het doel van deze wet is om tot een samenhangend aanbod te komen.

Doelstelling

Een samenhangend aanbod aan voorzieningen voor mensen met beperkingen vanuit het wijksteunpunt.

Actie

Voor de individuele voorzieningen moet worden bekeken of die meer in samenhang met de collectieve voorzieningen kunnen worden geboden. Bij prestatieveld 5 is al optimaal sociaal vervoer genoemd. Daarnaast is juist vanuit het wijksteunpunt veel synergie mogelijk. Partijen met een individueel en collectief aanbod werken daar samen. Dan gaat het ook om AWBZ-aanbod. De bedoeling is dat de aanbieders met elkaar tot concrete oplossingen komen voor zo'n samenhangend aanbod. Te denken valt aan het werken met wijkteams in de zorg, signalerend huisbezoek, ondersteuning alphahulpen, mantelzorgaanbod, voorlichtingsbijeenkomsten en cursussen. Dit wordt meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek.

2008

De contracten met de aanbieders lopen tot en met 2009. Dat betekent dat er in 2008 moet worden geëvalueerd.

Dit kan financiële consequenties hebben na 2009.

2.7 Prestatieveld 7

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang

2.8 Prestatieveld 8

Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen

2.9 Prestatieveld 9

Het bevorderen van verslavingsbeleid

Wat doet de gemeente al?

De belangen voor deze prestatievelden worden in regionaal verband behartigd via de centrumgemeenten Purmerend en Zaanstad en in het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Waterland (ISW). In dit kader wordt een plan van aanpak Maatschappelijke Opvang ontwikkeld. Alle ISW-gemeenten zijn hierbij betrokken.

3 Wmo-onderwerpen

3.1 De eisen voor het Wmo-beleidsplan

Kwaliteit

Voor prestatieveld 6 zijn er met de zorgaanbieders afspraken gemaakt over kwaliteit. Het gaat dan bijvoorbeeld om jaarlijkse cliënttevredenheidsonderzoeken, wachttijden, opleidingseisen, de afhandeling van klachten, e.d.. Ook met de vervoerder zijn dergelijke kwaliteitsafspraken gemaakt.

Keuzevrijheid

Op prestatieveld 6 is keuzevrijheid mogelijk omdat hiervoor verschillende aanbieders zijn gecontracteerd. Voor prestatieveld 5 is keuzevrijheid van minder belang omdat het hier om collectieve voorzieningen gaat in plaats van individuele voorzieningen. Maar ook bij collectieve voorzieningen kan keuzevrijheid geboden worden bv bij de maaltijdvoorziening. Wat betreft prestatieveld 2, is later duidelijk geworden dat de keuzevrijheidbepaling in de praktijk hier niet op van toepassing is.

Kleine doelgroepen

De Wmo-raad heeft ook een verantwoordelijkheid als het gaat om het bereiken van kleine doelgroepen. In een gemeente met zo'n hoge participatiegraad als Zeevang, moet dat geen probleem zijn. Ook de dorpsraden en het Hometeam spelen hier een rol in. Al met al genoeg kanalen om de kleine doelgroepen te bereiken.

3.2 Overige Wmo-onderwerpen

Samenhang met andere beleidsterreinen

Het Wmo-beleid heeft natuurlijk relaties met andere beleidsterreinen zoals het gezondheidsbeleid. In het kader van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV), moeten gemeenten ook een nota schrijven. Deze Wcpv-nota wordt momenteel in ISW verband opgesteld. Daarbij moet Zeevang een lokaal onderdeel aanleveren. Speerpunt in deze regio (en lokaal) is het overgewicht. Hierbij is tegelijk een relatie gelegd met een ander landelijk speerpunt: diabetes en hart- en vaatziekte. Bij de Jeugdnota komt dit eveneens aan bod met ondermeer voorstellen voor sportactiviteiten.

Inwonersparticipatie

Het is de bedoeling dat de gemeente samen met de burgers het Wmo-beleid vorm geeft en daar ook verantwoording aan aflegt. Dat laatste wordt horizontale verantwoording genoemd. Dit is de reden dat de gemeente samen met de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer een gezamenlijke cliëntenraad heeft geïnstalleerd. Daarnaast geeft de gemeente invulling aan de participatie door voor Zeevang een Wmo-raad voor Zeevang op te richten. Deze raad adviseert het college over de voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het Wmo-beleid. Leden worden door het college benoemd.

Verantwoording

De gemeente is verplicht om ieder jaar gegevens te verzamelen over haar prestaties. Alle gemeenten doen dit op dezelfde manier. De bedoeling is dat gemeenten deze prestatiegegevens gebruiken om verantwoording af te leggen aan haar burgers. De gegevens moeten ook aan het Ministerie van VWS worden geleverd. Deze worden dan zo beschikbaar gesteld, dat een burger kan bekijken hoe de ene gemeente presteert ten opzichte van de andere.

Regionale samenwerking

In ISW-verband wordt een bovenregionale Wmo-nota opgesteld. Hierin staan de onderwerpen die het beste op regionaal niveau kunnen worden aangepakt. Uitgangspunt voor Zeevang is 'lokaal doen, wat lokaal kan.'

4. Overzicht actiepunten 2008

Prestatieveld 1

Dorpsraden

- Alle dorpsraden ondertekenen het Convenant Dorpsraden met de gemeente Zeevang.
- Gemeente en dorpsraden kiezen gezamenlijk een bruikbaar format, dat ten grondslag ligt aan een wijkactiviteitenplan dat door elke dorpsraad wordt opgesteld.
- Dorpsraden stellen ieder een wijkactiviteitenplan op. Hierbij kan ondersteuning worden aangevraagd vanuit de educatieve middelen van het ROC.

De wijkactiviteitenplannen leveren vanaf 2009 input aan de raad voor de verdeling van subsidies die betrekking hebben op leefbaarheid en welzijn

Aanbod van diensten en activiteiten

Haalbaarheidsonderzoeken naar wijksteunpunt in Oosthuizen en dorpservicepunten in Warder en Beets

Knelpunten volgens de doelgroep

- Verkeersveiligheid
- Eenzaamheid
- Normen & waarden
- Integratie van nieuwe bewoners

Deze knelpunten worden opgenomen in de wijkactiviteitenplannen

Prestatieveld 2

Jeugdbeleid

Er verschijnt begin 2008 een brede nota Jeugdbeleid. Met betrekking tot dit prestatieveld worden daarin in ieder geval de zorgondersteuningstaken opgenomen. Hiervoor zijn vijf preventieve functies benoemd. Dit zijn:

- geven van informatie
- signalering
- toegang tot (gemeentelijk hulpaanbod), beoordelen, toeleiding;
- pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening)
- coördinatie van zorg op lokaal niveau (gezinscoaching)

Prestatieveld 3

Sociale kaart

Er wordt in regionaal verband een digitale sociale kaart ontwikkeld. Deze dient als hulpmiddel voor de loketmedewerkers en voor de burgers die zelf op internet hun informatie zoeken. In ieder geval zal de aansluiting op landelijke en regionale ontwikkelingen verbeteren. Op de site van de gemeente Zeevang komt een link naar digitale sociale kaart Zeevang.

Informatie en adviesfunctie

Haalbaarheidsonderzoek naar breed en diep Wmo-loket in het wijksteunpunt Seevanck

Indicatie

Het indicatieproces wordt vereenvoudigd en bekort door gebruik van beslisboom per 1 januari 2008 Medewerkers van het WMO loket gaan dit, waar mogelijk, zelf doen, daarbij is de doelstelling om 50% van de indicaties voor hulp bij het huishouden in eigen beheer doen.

Prestatieveld 4

Lokaal aanbod mantelzorgondersteuning en ondersteuning bij vrijwilligerswerk

Ontwikkeling van een lokaal aanbod Mantelzorgondersteuning bij Seevanck en verwerving subsidie. Hiertoe wordt een aanvraag Mantelzorgondersteuning bij de Provincie ingediend.

Lokaal maatwerkgericht cursusaanbod voor vrijwilligers

Met het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Waterland (ISW) en ROC concrete afspraken maken over een lokaal maatwerkgericht cursusaanbod voor vrijwilligers in Zeevang. Financiële middelen zijn daarvoor beschikbaar gesteld in ISW verband.

Prestatieveld 5

Sociaal vervoer

Vrijwilligers aantrekken om een flexibeler aanbod te realiseren ten behoeve van groepsvervoer naar activiteiten.

Wvgvervoer

Een nieuwe aanbesteding moet leiden tot verbetering in kwaliteit en kwantiteit van het Wvgvervoer middels een bonus-malusregeling.

Vervoersindicatie

De huidige verordening maatschappelijke ondersteuning Zeevang 2007 kritisch evalueren en een voorstel tot aanpassing opstellen, opdat strijdigheden met het compensatiebeginsel worden voorkomen. Tevens onderzoeken of versoepeling van de vervoersindicatie voor hoogbejaarden kan bijdragen aan de vermindering van de bureaucratie zonder al te grote meerkosten in het gebruik.

Prestatieveld 6

Samenhangend aanbod

In het haalbaarheidsonderzoek naar het wijksteunpunt Seevanck staat hoe samenhangend aanbod aan voorzieningen wordt georganiseerd.

Huishoudelijke hulp

De contracten met de aanbieders lopen tot en met 2009. Dat betekent dat er in 2008 moet worden geëvalueerd.

Prestatievelden 7 t/m 9

Maatschappelijke opvang en verslavingszorg

De belangen voor deze prestatievelden worden in regionaal verband behartigd via de centrumgemeenten Purmerend en Zaanstad en in het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Waterland (ISW). In dit kader wordt een plan van aanpak Maatschappelijke Ondersteuning ontwikkeld. Alle ISW-gemeenten zijn hierbij betrokken.